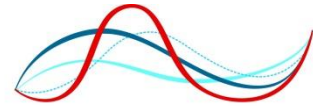

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Domaća poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS)
za 2019.

Organizacijska jedinica: Odjel strukturnih poslovnih statistika
Priredila: Lucija Babić

veljača 2022.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Domaća poduzeća pod inozemnom kontrolom – tuzemne FATS statistike (iFATS) opisuju aktivnosti inozemnih povezanih poduzeća rezidentnih u zemlji u kojoj se prikupljaju statistički podaci. Prema Eurostatovoj metodologiji, inozemnu jedinicu kontrole treba odrediti prema krajnjoj kontrolnoj institucionalnoj jedinici inozemnoga povezanog poduzeća (KJK-a), koju ne kontrolira druga institucionalna jedinica što bi se nalazila iznad nje u kontrolnom lancu inozemnih povezanih poduzeća. KJK je u ovom istraživanju, zbog nedostatka relevantnih izvora za njegovu detekciju, za razdoblje 2008. – 2015. određen zamjenskim kriterijem prema sjedištu prvoga inozemnog vlasnika. Počevši s 2016. referentnom godinom, KJK se preuzima iz Europskog registra grupa poduzeća (EGR), a za sve subjekte koji nisu evidentirani u EGR-u, KJK je i dalje određen zamjenskim kriterijem prema sjedištu prvoga inozemnog vlasnika. Svrha istraživanja iFATS-a jest mjerenje izravnih i neizravnih utjecaja inozemne kontrole na zaposlenost, plaće i produktivnost u Republici Hrvatskoj i područjima NKD-a; za pripremu gospodarskih, konkurentskih, poduzetničkih, istraživačkih, razvojno-tehničkih i politika zapošljavanja u kontekstu procesa liberalizacije. Istraživanje se provodi u skladu s Uredbom (EZ) br. 716/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o statistici Zajednice u vezi sa strukturom i aktivnostima inozemnih povezanih poduzeća – Uredba o FATS-u. Podaci su dostupni od 2008.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Uredba (EZ) br. 716/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o statistici Zajednice o strukturi i djelovanju stranih podružnica (SL L 171, 29. 6. 2007.) kako je posljednji put izmijenjena Provedbenom uredbom Komisije (EZ) br. 747/2008 od 30. srpnja 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 716/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici Zajednice u vezi sa strukturom i aktivnostima stranih povezanih poduzeća u pogledu definicija karakteristika i provedbe NACE Rev. 2 (SL L 202, 31. 7. 2008.)

Uredba Komisije (EZ-a) br. 364/2008 od 23. travnja 2008. kojom se provodi Uredba (EZ-a) br. 716/2007 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu tehničkog formata za prijenos podataka statistika tuzemnih podružnica te dopuštenih odstupanja država članica (SL L 112, 24. 4. 2008.)

Priručnik s preporukama za FATS, Eurostat, 2012.

Priručnik s preporukama za poslovne registre, Eurostat, 2010.

Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavljanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Rev. 2 i izmjenama Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30. 12. 2006.)

Uredba Vijeća (EEZ) br. 696/93 od 15. ožujka 1993. o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnih sustava unutar Zajednice (SL L 76, 30. 3. 1993.)

Uredba (EZ) br. 177/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o uspostavi zajedničkog okvira za poslovne registre u statističke svrhe i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2186/93 (SL L 61, 5. 3. 2008.)

Uredba Komisije (EZ) br. 192/2009 od 11. ožujka 2009. o provedbi Uredbe (EZ) br. 177/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog okvira za poslovne registre u statističke svrhe s obzirom na razmjenu povjerljivih podataka između Komisije (Eurostata) i država članica (SL L 67, 12. 3. 2009.)

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. (NKD 2007.)

- Statistički pojmovi i definicije

Broj poduzeća (EU-ova šifra 11110) jest broj pravnih i fizičkih osoba pod inozemnom kontrolom, registriranih u Statističkome poslovnom registru koje su bile aktivne barem dio izvještajnog razdoblja.

Promet (EU-ova šifra 12110) obuhvaća obračunane prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga trećim stranama, bez odbitnog PDV-a. Isključeni su financijski, ostali i izvanredni prihodi.

Vrijednost proizvodnje (EU-ova šifra 12120) mjeri sve stvarno proizvedene vrijednosti unutar poduzeća, temeljene na prodaji, uzimajući u obzir promjene zaliha i daljnju prodaju roba i usluga.

Dodana vrijednost prema troškovima proizvodnih čimbenika (EU-ova šifra 12150) jest bruto zarada od poslovnih aktivnosti poduzeća prilagođena za operativne subvencije i indirektnu poreze, izračunana u bruto iznosu (bez oduzimanja amortizacije). Prihod i rashod klasificiran kao financijski isključeni su iz dodane vrijednosti.

Ukupne nabave roba i usluga (EU-ova šifra 13110) uključuju vrijednost svih roba i usluga (bez odbitnog PDV-a) nabavljenih u obračunskom razdoblju, osim kapitalnih dobara čija se upotreba registrira kao upotreba fiksnoga kapitala. Rashodi klasificirani kao financijski isključeni su.

Kupnja roba i usluga za daljnju prodaju (EU-ova šifra 13120) obuhvaća vrijednost dobara i usluga (bez odbitnog PDV-a) kupljenih za preprodaju trećim stranama.

Troškovi osoblja (EU-ova šifra 13310) jesu naknade koje je zaposlenicima obračunao i platio poslodavac, u zamjenu za obavljen rad, a sastoje se od nadnica i plaća (EU-ova šifra 13320) i troškova socijalnog osiguranja (EU-ova šifra 13330).

Bruto investicije u materijalnu imovinu (EU-ova šifra 15110) obuhvaćaju sve ostvarene investicije u novu i rabljenu materijalnu imovinu u izvještajnom razdoblju, čiji je vijek uporabe dulji od jedne godine, uključujući neproizvedenu materijalnu imovinu, kao što je zemljište.

Broj zaposlenih osoba (EU-ova šifra 16110) jest ukupan broj osoba koje rade u poduzeću (uključujući vlasnike koji rade, ortakne koji redovito rade u jedinici, neplaćene obiteljske radnike i volontere), kao i osoba koje rade izvan poduzeća kojem pripadaju, a koje ih plaća.

- Statistička jedinica

Jedinica promatranja za iFATS jest poduzeće – poslovni subjekt koji čini organizacijsku jedinicu za proizvodnju dobara i/ili usluga i ima određeni stupanj autonomije te posluje na području Republike Hrvatske, a pod inozemnom je kontrolom. Ovisno o poslovnim i organizacijskim okolnostima, može odgovarati samo jednoj pravnoj jedinici ili skupini od nekoliko pravnih jedinica. U poduzeća su, osim pravnih jedinica, također uključena slobodna zanimanja i obrti (od 2019. i oni čija je aktivnost utvrđena na temelju prijave poreza na dohodak u paušalnom iznosu). Potpuno se implementira Uredba Vijeća (EEZ) br. 696/93 od 15. ožujka 1993. o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice

(poveznica: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A31993R0696>) te poduzeća postaju glavna jedinica promatranja u strukturnim poslovnim statistikama. Do referentne godine 2019. pravne i fizičke osobe bile su tretirane kao zamjena za poduzeće. Primjena zajedničke EU-ove definicije poduzeća omogućit će preciznu distinkciju između tih pojmova. Obuhvat jedinica prema KJK-u preuzima se iz EGR-a, a za sve subjekte koji nisu evidentirani u EGR-u formira se prema informacijama Hrvatske narodne banke. Svakom poduzeću kao cjelini dodjeljuje se jedna šifra Nacionalne klasifikacije djelatnosti prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Statistički poslovni registar (SPR) Državnog zavoda za statistiku. Kriterij za određivanje glavne djelatnosti jest najveći udio u ukupnoj dodanoj vrijednosti poduzeća, odnosno, ako se to ne može sa sigurnošću utvrditi, primjenjuju se zamjenski kriteriji prihoda i/ili broja zaposlenih.

- Statistička populacija

Statističku populaciju čine sve statističke jedinice definirane u podnaslovu Statističke jedinice. Međutim, radi usporedbe s cjelokupnim poslovnim gospodarstvom, uključena su i poduzeća pod domaćom kontrolom. Obuhvaćaju se aktivna poduzeća – pravne i fizičke osobe – koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u područja od B do J i od L do N te u odjeljak 95 područja S NKD-a 2007.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Interni korisnici:

- Statistički poslovni registar – ažurira se povratnim informacijama iz Strukturnih poslovnih statistika
- granske statistike

Vanjski korisnici:

- međunarodne organizacije
- ministarstva i tijela državne uprave – podaci na zahtjev
- znanstvenici i istraživači – podaci na zahtjev
- poslovni subjekti – podaci na zahtjev
- novinari

1.1.1. Potrebe korisnika

Standard koji je propisao Eurostat uglavnom zadovoljava domaće i inozemne korisnike.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Mjerenje zadovoljstva korisnika se ne provodi.

Nema povratnih informacija o zadovoljstvu vanjskih korisnika.

Interni korisnici uglavnom su zadovoljni kvalitetom podataka.

1.2. **Potpunost**

Podaci o iFATS-u definirani su EU-ovim uredbama i Eurostatovim metodološkim standardima.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 99%.

2. **Točnost i pouzdanost**

2.1. **Uzoračka pogreška**

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. **Neuzoračka pogreška**

Nije primjenjivo.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Nije primjenjivo.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije primjenjivo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7. Pogreška obrade

Nije primjenjivo.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Za iFATS trenutno ne postoji potreba za revizijom konačnih podataka.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Za iFATS ne postoji praksa revizije konačnih podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Konačni podaci objavljuju se s vremenskim odmakom od 21 mjeseca od kraja izvještajnog razdoblja.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 21 mjesec.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Svi podaci objavljuju se u planiranim rokovima u skladu s Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostavljanje i objavljivanje

Vremenska određenost jest 1.

4. Pristupačnost i jasnoća

Tiskane publikacije Državnog zavoda za statistiku – Priopćenja

Mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – elektroničke verzije Priopćenja

Mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – baze podataka

Ostalo (telefaks, e-pošta i dr.)

4.1. Priopćenja

Domaća poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) u 2019.

4.2. Mrežne baze podataka

Domaća poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) u PC Axisu

4.3. Pristup mikropodacima

Dostupnost u skladu s odredbama Zakona o službenoj statistici, Pravilnika o pristupu povjerljivim statističkim podacima i Pravilnika o načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Tiskane publikacije Državnog zavoda za statistiku – Priopćenja

Mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – elektroničke verzije Priopćenja

Mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – baze podataka

Mrežne stranice Državnog zavoda za statistiku – mapa Službe strukturnih poslovnih statistika

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporedive serije podataka dostupne su za razdoblje od 2008. do 2018. U 2019. nastupio je prekid vremenske serije i podaci nisu usporedivi s prethodnim godinama.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest 1.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Podaci za 2019. nisu usporedivi s podacima prethodnih godina zbog proširenja obuhvata aktivnih poduzeća (od 2019. uključene su i one fizičke osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost, a njihova je aktivnost utvrđena na temelju prijave poreza na dohodak u paušalnom iznosu). Osim toga, do 2018. referentne godine pravne i fizičke osobe koristile su se kao ekvivalent poduzeću, dok se od 2019. primjenjuje definicija poduzeća prema metodologiji EU-a.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi proizvodnje minimalni su i uglavnom se odnose na troškovne potrebe kontrole izvora i obrade podataka, s obzirom na to da se ulazni podaci preuzimaju iz postojećih administrativnih i statističkih izvora.

6.2. Opterećenje

Nije primjenjivo.